

valg-ordningen i nogle kommuner resulterer i forringede forhold for de ældre borgere.

Svar (16/1 03)

Socialministeren (Henriette Kjær):

I den pågældende artikel refereres formanden for Sammenslutningen af Ældreråd bl.a. for at udtale, at den nye lovgivning om frit valg af leverandører på hjemmehjælpsområdet forværrer forholdene for de ældre. Der refereres til, at visse kommuner har beskåret den praktiske bistand til de ældre, og at man fra Landsforeningens side er bekymret for, om denne tendens vil brede sig blandt kommunerne. I artiklen udlægges det som om, at ældre generelt nu kun får gjort rent en gang om måneden, og dette er på grund af de nye frit valgs regler. Nærmere bestemt hævdes det, at årsagen til de påståede generelle nedskæringer i kommunernes hjælp skulle være, at kommunerne dermed kan få den kommunale hjemmehjælpsordning til at se så billig ud som muligt for at afskrække private leverandører fra at tilbyde deres ydelser som alternativ til den kommunale leverandør.

For mig at se indeholder artiklen to overordnede spørgsmål: dels hvordan kommunerne forvalter implementeringen af ældrepakken, herunder det frie valg, samt de på finansloven afsatte midler til ældreområdet, og dels hvordan den enkelte kommune vælger konkret at prioritere indsatsen overfor de ældre. Den påståede sammenblanding af kommunernes forvaltning af frit valgs lovgivningen generelt og så enkelte kommuners omprioriteringer af/besparelser på den praktiske bistand, som artiklen lægger op til, mener jeg overhovedet ikke, at der er belæg for. Artiklen indeholder da heller ikke nogen dokumentation for, at det skulle forholde sig således.

I forhold til de afsatte midler på finansloven til ældreområdet, vil jeg godt slå fast, at aftalen med KL er klokkeklar. Der skal bruges 500 mio. kr. ekstra på ældreområdet. Det er værd at bemærke, at der er tale om en tilbagevendende årlig bevilling, som skal medvirke til at skabe varige forbedringer i ældreplejen. Nogle af de afsatte midler er afsat til gennemførelse af erstatningshjælp, så det sikres, at ingen ældre fremover bliver snydt for den hjælp, de har krav på. Resten af midlerne skal bruges til et generelt kvalitetsløft for de ældre herunder gennemførelsen af de nye regler om frit leverandørvalg. Det

er op til kommunerne selv at sørge for, at pengene prioriteres til ældreområdet, og det betyder også, at der kan være forskel på, hvordan kommunerne bruger pengene. Men det ændrer ikke på, at der er lavet en aftale med Kommunernes Landsforening om, at der samlet set skal bruges 500 mill. kr. på ældreområdet, og hvis kommunerne holder deres del af aftalen, så vil pengene også komme de ældre til gode.

Der er under ingen omstændigheder nogen logik i, at kommunerne skulle spare på hjælpen for at »skræmme« private leverandører væk. For priserne skal jo være de samme for alle leverandører. Selvom der ikke så hyppigt leveres hjælp, vil priserne pr. time jo ikke dermed falde. Så den argumentation holder absolut ingen steder.

Som nævnt ovenfor er det op til kommunerne selv at sørge for at prioritere de på finansloven afsatte midler til ældreområdet. I forhold til den enkelte kommunes forpligtelser overfor de svage ældre generelt, så følger det af den sociale lovgivning, at den enkelte kommune har ansvaret for den lokale tilrettelæggelse af indsatsen på ældreområdet. Fastsættelsen af den enkelte kommunes serviceniveau og fastlæggelsen af kommunens budgetter er en lokalpolitisk opgave. Derfor vil fx en beslutning om at satse mere på personlig pleje og mindre på den praktiske hjælp altid være udtryk for de økonomiske og politiske prioriteringer, som den pågældende kommunalbestyrelse er blevet enige om at foretage. Det kommunale selvstyre indbefatter, at jeg som socialminister ikke har kompetence til at instruere kommunerne om, hvad ældrepolitikken lokalt skal indeholde, ligesom jeg heller ikke kan blande mig i den enkelte kommunes budgetlægning.

Hverken jeg eller Socialministeriet har oplysninger, der kan dokumentere, at kommunerne generelt er begyndt at skære ned på den praktiske bistand til de ældre. Ej heller er det mit indtryk, at de kommuner, der aktuelt måtte have foretaget besparelser eller omprioriteringer i hjemmeplejen, har foretaget disse omprioriteringer som konsekvens af indførelsen af det frie valg.

Kommunalbestyrelsens beslutning om serviceniveauet for den personlige og praktiske bistand skal selvfølgelig stadig ligge indenfor servicelovens rammer. Som hidtil er det en opgave for klagesystemet at sikre dette. Det primære tilsyn med, at de kommunalpolitiske beslutninger ligger indenfor servicelovens rammer, påhviler de amtslige tilsynsråd. Det er således tilsynsrå-